

UCHWAŁA NR 307/2025
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 8 grudnia 2025 r.

w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Wyborców
„Dla Krakowa” z wyborów uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
w okręgu wyborczym nr 33 przeprowadzonych w dniu 16 marca 2025 r.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 144 § 1 pkt 3 lit. d ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2025 r. poz. 365),

postanawia

odrzuć sprawozdanie finansowe Komitetu Wyborczego Wyborców „Dla Krakowa” o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, związanych z udziałem w wyborach uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w okręgu wyborczym nr 33 w dniu 16 marca 2025 r., **z powodu naruszenia** art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego.

Uzasadnienie

Komitet Wyborczy Wyborców „Dla Krakowa” przedłożył sprawozdanie finansowe Państwowej Komisji Wyborczej z zachowaniem terminu określonego w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego. Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 27 września 2023 r. w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego (Dz. U. poz. 2065).

Do sprawozdania dołączono sprawozdanie biegłego rewidenta, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 144 § 7 Kodeksu wyborczego, nie zgłosił Państwowej Komisji Wyborczej zastrzeżeń do sprawozdania finansowego tego Komitetu.

W wyniku badania sprawozdania finansowego i dołączonych do niego dokumentów oraz na podstawie sprawozdania biegłego rewidenta, a także wyjaśnień Komitetu, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, co następuje.

Komitet Wyborczy Wyborców „Dla Krakowa” wykazał w sprawozdaniu finansowym, że w okresie sprawozdawczym uzyskał przychody w kwocie 26 500,13 zł. Środki te pochodziły w całości z wpłat dokonanych przelewami przez obywateli polskich mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, tj. zgodnie z art. 132 § 3 pkt 2 i art. 134 § 5 Kodeksu wyborczego oraz w terminach określonych w art. 129 § 2 tego Kodeksu. Wysokość wpłat nie przekroczyła limitów określonych w art. 134 § 2 i 3 tego aktu prawnego.

Środki pozyskane przez Komitet Wyborczy Wyborców „Dla Krakowa” gromadzone były, zgodnie z art. 134 § 1 Kodeksu wyborczego, na jednym rachunku bankowym Komitetu. Rachunek ten, o numerze 60 1020 4900 0000 8202 3750 6304, otwarty został w PKO Bank Polski S.A.

Do umowy rachunku bankowego wprowadzone zostały zastrzeżenia wskazane w art. 134 § 6 Kodeksu wyborczego.

Wydatki lub koszty wykazane przez Komitet w sprawozdaniu w kwocie 26 409,84 zł i zostały przeznaczone na sfinansowanie:

- usług obcych: 26 409,84 zł, w tym:
 - przygotowanie i wykonanie (w tym prace koncepcyjne i projektowe) telewizyjnych ogłoszeń, filmów, spotów, audycji itp.: 273,00 zł,
 - przygotowanie i wykonanie (w tym prace koncepcyjne i projektowe) plakatów, billboardów, itp.: 16 063,80 zł,
 - usługa dystrybucji i ekspozycji plakatów, ulotek, billboardów, itp.: 2350,04 zł,
 - publikacja w Internecie ogłoszeń, filmów, spotów, audycji: 7400,00 zł,
 - usługa dystrybucji innych materiałów wykorzystywanych w agitacji wyborczej (plakietki, koszulki, smycze, chorągiewki, czapeczki, długopisy, itp.): 200,00 zł,
 - spotkania wyborcze: 123,00 zł (środki te przeznaczone zostały w całości na wynajęcie sal, innych pomieszczeń lub powierzchni).

Komitet w pozycji nr 68 sprawozdania finansowego wykazał przyjęcie świadczeń nieodpłatnych o łącznej wartości 3420,00 zł. Wskazana wartość została ujęta w wymienionej pozycji sprawozdania finansowego oraz potwierdzona stosownym załącznikiem do niej złożonym przez Komitet.

Jak wynika z badania sprawozdania finansowego Komitetu oraz z dołączonych do niego dokumentów finansowych, wydatki Komitetu zostały przeznaczone, zgodnie z art. 129 § 1 Kodeksu wyborczego, na cele związane z wyborami i nie przekroczyły limitu określonego zgodnie z art. 135 § 1, w związku z art. 259 Kodeksu wyborczego. Wydatki Komitetu na kampanię wyborczą prowadzoną w formach i na zasadach właściwych dla reklamy nie przekroczyły limitu wydatków określonego zgodnie z art. 136 Kodeksu wyborczego.

Komitet wykazał, że uzyskał nadwyżkę pozyskanych środków na cele kampanii wyborczej nad poniesionymi wydatkami w wysokości 90,29 zł. Nadwyżka ta została przekazana, zgodnie z art. 138 § 3 Kodeksu wyborczego, na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Z analizy sprawozdania finansowego Komitetu wynika, że Komitet nie wypełnił pozycji nr 17 sprawozdania finansowego, w której należało wpisać kwotę 26 500,13 zł.

W toku analizy sprawozdania finansowego stwierdzono również, że Komitet Wyborczy Wyborców „Dla Krakowa” świadomie oraz w sposób nieuprawniony, tj. bez zgody partii politycznej Prawo i Sprawiedliwość, wykorzystywał w swoich materiałach wyborczych symbol graficzny tej Partii. W celu potwierdzenia powyższego bezprawnego działania Komitetu Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła się do jego Pełnomocnika Finansowego o przedstawienie stosownych wyjaśnień w tych sprawach, dołączając materiały wyborcze Komitetu zawierające symbol graficzny wskazanej Partii. Materiały te pozyskane zostały z różnego typu źródeł, w tym z ogólnodostępnych źródeł internetowych, jak chociażby serwis Facebook i strony internetowe. Do Komitetu skierowano stosowne pismo z dnia 24 października 2025 r., z prośbą o przedstawienie dodatkowych wyjaśnień w wyżej wymienionych kwestiach.

W odpowiedzi na pytanie Państwowej Komisji Wyborczej o zasady wykorzystywania przez Komitet symbolu graficznego Partii Prawo i Sprawiedliwość

w kampanii wyborczej, Komitet Wyborczy Wyborców „Dla Krakowa” wyjaśnił, że kandydat startujący z list tego Komitetu jest członkiem partii politycznej Prawo i Sprawiedliwość, a użycie jej symbolu graficznego miało charakter wyłącznie informacyjny.

Z kolei w odpowiedzi na pismo z dnia 9 kwietnia 2025 r., w którym Państwowa Komisja Wyborcza zapytała, czy Komitet zawarł z Partią Prawo i Sprawiedliwość jakąkolwiek umowę dotyczącą wykorzystania jej symbolu graficznego w kampanii wyborczej, Komitet stwierdził, że nie zawarł żadnej formalnej umowy z Partią.

Tożsame stanowisko, co do braku jakiejkolwiek umowy między Komitetem Wyborczym Wyborców „Dla Krakowa”, a Partią Prawo i Sprawiedliwość, w której to umowie Partia wyraziłaby zgodę na wykorzystanie w materiałach wyborczych tego Komitetu jej symbolu graficznego, zajęła sama Partia w odpowiedzi na pytanie Państwowej Komisji Wyborczej. Wskazała w niej, że nie zawarła z Komitetem umowy dotyczącej udzielenia mu licencji na użytkowanie jej symbolu graficznego. Oświadczyła ponadto, że nie poniosła żadnych kosztów związanych z przygotowaniem i finansowaniem materiałów wyborczych tego Komitetu.

Należy wyraźnie wskazać, że Komitet Wyborczy Wyborców „Dla Krakowa” uczestniczący w wyborach uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, które odbyły się w dniu 16 marca 2025 r., jest komitetem utworzonym – zgodnie z art. 89 Kodeksu wyborczego – przez wyborców, a nie przez partię polityczną. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, komitet wyborczy wyborców może pozyskiwać środki finansowe oraz korzyści majątkowe określone w art. 132 § 5 i w art. 133 § 2 Kodeksu wyborczego wyłącznie od osób fizycznych, a nie od partii politycznych. Tym samym Komitet Wyborczy Wyborców „Dla Krakowa” nie był uprawniony do przyjęcia korzyści majątkowej w postaci korzystania z symbolu graficznego partii politycznej, która nie utworzyła tego Komitetu. Ponadto przepisy Kodeksu wyborczego przewidują możliwość informowania o tym, że dany kandydat w wyborach jest członkiem określonej partii politycznej. Zgodnie z art. 212 § 2 w związku z art. 258 Kodeksu wyborczego, kandydata oznacza się nazwą lub skrótem nazwy tej partii

politycznej, której jest członkiem. Jest to jedyna, prawnie dopuszczalna, forma oznaczania przynależności partyjnej kandydatów komitetu wyborczego wyborców.

Także biegły rewident, dokonując badania sprawozdania finansowego Komitetu wraz z dokumentacją stanowiącą jego integralną część, wskazał w swoim sprawozdaniu na temat sprawozdania Komitetu, że „Komitet wyborczy zamieszczał w swoich materiałach wyborczych nazwę i symbol graficzny partii politycznej (PiS)”.

Państwowa Komisja Wyborcza ugruntowane stanowisko w tej sprawie potwierdziła w wyjaśnieniach (które mają na celu dokonywanie wykładni przepisów Kodeksu wyborczego, między innymi w zakresie finansowania kampanii wyborczej) z dnia 16 stycznia 2025 r., ZKF.772.1.2025, dotyczących zasad finansowania kampanii wyborczej w wyborach uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym nr 33 zarządzonych na dzień 16 marca 2025 r. Ich pełna treść dostępna jest na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej, pod adresem:

https://pkw.gov.pl/uploaded_files/1737465359_zkf77212025.pdf.

Mając na uwadze regulacje Kodeksu wyborczego i zharmonizowane z nimi przepisy ustawy o partiach politycznych, komitety wyborcze nie są uprawnione do udzielania poparcia kandydatom zgłoszonym przez inne komitety w swoich materiałach wyborczych ani do powoływania się na takie poparcie – niezależnie od tego, czy zostało ono wyrażone przez inne komitety, czy przez partie polityczne, jak miało to miejsce w przypadku kandydata Komitetu Wyborczego Wyborców „Dla Krakowa”, będącego członkiem partii politycznej Prawo i Sprawiedliwość.

Również w wyjaśnieniach Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 20 marca 2024 r., ZKF.624.138.2024, opublikowanych w związku z licznymi informacjami o umieszczaniu w materiałach wyborczych komitetów wyborczych nazw, skrótów nazw i symboli graficznych podmiotów (m.in. partii politycznych i stowarzyszeń), które nie utworzyły ani nie współtworzyły danego komitetu, a także o umieszczaniu takich nazw, skrótów nazw i symboli graficznych w materiałach wykorzystywanych przez wyborców prowadzących agitację wyborczą w trybie art. 106 § 1 Kodeksu wyborczego, dostępnych pod adresem:

https://pe2024.pkw.gov.pl/pe2024/statics/PKW_AKTUALNOSCI/uploaded_files/1711188794_zkf6241382024.pdf, Państwowa Komisja Wyborcza wyraźnie

podkreśliła, że komitety wyborcze nie mogą zamieszczać w swoich materiałach wyborczych nazw, skrótów nazw ani symboli graficznych partii politycznych, stowarzyszeń i organizacji społecznych innych niż te, które utworzyły dany komitet wyborczy (np. w celu wskazania, że podmioty te popierają komitet lub jego kandydatów). Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła również uwagę, że nazwa komitetu wyborczego i partii politycznej, oficjalne skróty tych nazw oraz symbole graficzne komitetów wyborczych i partii politycznych podlegają ochronie prawnej. Ich użycie bez zgody komitetu wyborczego czy partii politycznej lub organizacji, które utworzyły te komitety, stanowi naruszenie przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Ponadto, działanie takie może zostać uznane za przyjęcie przez komitet wyborczy niedozwolonej korzyści majątkowej o charakterze niepieniężnym, polegającej na budowaniu popularności i rozpoznawalności komitetu, którego nazwa, skrót nazwy lub symbol graficzny zostały wykorzystane. Marka partii politycznej, jej wizerunek polityczny i lojalność wyborców stanowią niewątpliwie wynikowe, wytworzone, zasoby partii o znacznej wartości (zob. W. Wojtasik, *Manipulacje wyborcze*, Katowice 2022, s. 87), które nie mogą być wykorzystywane przez inne partie czy komitety, które nie były tworzone czy współtworzone przez tę partię.

Komitet Wyborczy Wyborców „Dla Krakowa”, który nie został utworzony przez partię polityczną Prawo i Sprawiedliwość, nie mógł zatem wykorzystywać jej symboliki, w tym symbolu graficznego tej Partii.

Warto nadmienić także, iż działania tego rodzaju sprzeniewierzają się zasadom jakie powinny rządzić wyborami, tj. wolności, równości, uczciwości, sprawiedliwości wyborów oraz jawności ich finansowania. Mogą one wprowadzać wyborców w błąd co do charakteru danego komitetu oraz niewątpliwie budować jego rozpoznawalność dzięki powszechnie znanym barwom, symbolom, logo innego podmiotu – w tym przypadku Partii Prawo i Sprawiedliwość.

Uwzględniając zakres działalności Komitetu Wyborczego Wyborców „Dla Krakowa”, czas trwania kampanii wyborczej oraz faktyczną wartość korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym jakie przyjął ten Komitet, polegających na budowaniu jego popularności i rozpoznawalności poprzez wykorzystanie logo, znaku lub symbolu graficznego Partii Prawo i Sprawiedliwość, w zestawieniu

z poniesionymi przez Komitet wydatkami na materiały i działania o charakterze reklamowym (w tym ulotki, spoty, banery, plakaty oraz działania reklamowe prowadzone w internecie z użyciem logo Partii Prawo i Sprawiedliwość), Państwowa Komisja Wyborcza – po dokonaniu szczegółowej analizy sprawozdania finansowego Komitetu, załączonych do niego dokumentów finansowych oraz pozostałej dokumentacji zgromadzonej w sprawie, ustaliła procentowy udział nieuprawnionego wykorzystania logo Partii w strukturze przychodów i kosztów Komitetu – odpowiednio: 9% - w odniesieniu do ulotek, banerów i plakatów oraz 1% - w odniesieniu do działań reklamowych prowadzonych w Internecie.

Podstawę dokonanych ustaleń stanowiły przede wszystkim następujące dokumenty finansowe Komitetu:

- faktura nr 764/2025, na kwotę 5854,80 zł brutto, obejmująca zakup ulotek A5 w liczbie 50 000 sztuk, banerów w liczbie 50 sztuk oraz plakatów w liczbie 500 sztuk, wystawiona przez firmę Omnigraf,
- faktura nr FA/81/2025, na kwotę 6500,00 zł brutto, dotycząca realizacji działań reklamowych prowadzonych w Internecie, wystawiona przez Mar-Gre Konrad Chajzler.

Na podstawie powyższych wskaźników procentowych oraz faktur dołączonych do dokumentacji finansowej Komitetu, przyjmując te bardzo ostrożne szacowania wartości przyjętych nieuprawnionych korzyści majątkowych obliczono, że Komitet przyjął niedozwolone korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym o łącznej wartości 591,93 zł. Taka kwota powinna zostać doliczona do przychodów Komitetu. Powinna ona zatem zostać uwzględniona w pozycji nr 16 sprawozdania finansowego (Przychody komitetu wyborczego – suma pozycji 17+22), w której wykazana powinna zostać kwota 27 092,06 zł, natomiast w pozycji nr 22 (Wartość innych przychodów) wykazana powinna zostać kwota 591,93 zł. Środki w tej kwocie doliczone powinny zostać także do wydatków lub kosztów Komitetu oraz ujęte w pozycji 68 sprawozdania finansowego.

Powyższe oznacza, że Komitet pozyskał niedozwolone korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym, tj. inne niż określone w art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego, o wartości przekraczającej 1% ogólnej kwoty jego przychodów.

Należy w tym miejscu podkreślić, że wykorzystanie przez Komitet symbolu graficznego partii politycznej bez jej zgody stanowi naruszenie wskazanego wyżej art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego. Przepis ten zakazuje bowiem przyjmowania tego rodzaju korzyści majątkowych (pozyskiwania ich od partii politycznych, nawet w sytuacji, w której partia świadomie i dobrowolnie przekazałaby je komitetowi wyborczemu), a więc – tym bardziej – zakazuje bezprawnego korzystania z dóbr partii politycznych (wykorzystywania ich bez wiedzy i zgody partii).

W związku z tym, Państwowa Komisja Wyborcza bezwzględnie zobowiązana jest, na podstawie art. 144 § 1 pkt 3 lit. d w związku z art. 144 § 1 pkt 2 Kodeksu wyborczego, do odrzucenia sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Wyborców „Dla Krakowa”. Regulacje Kodeksu wyborczego określające przesłanki odrzucenia sprawozdania finansowego komitetu wyborczego są jednoznaczne i w przypadku naruszenia przez komitet przywołanego wyżej art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego, decyzję Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie odrzucenia sprawozdania finansowego komitetu uzależniają wyłącznie od stosunku środków łącznie pozyskanych lub wydatkowanych przez komitet niezgodnie z prawem do ogólnej kwoty przychodów tego komitetu. Jeżeli wysokość 1% ogólnej kwoty przychodów została przekroczona, Państwowa Komisja Wyborcza nie ma żadnego marginesu na ocenę tego, czy naruszenie to nastąpiło z winy osoby dokonującej go, a także czy osoba odpowiedzialna za te działania podejmowała je pod wpływem błędu, zmęczenia czy stresu. Przepisy Kodeksu wyborczego w tej materii nie mają charakteru zaleceń, lecz bezwzględnie obowiązują.

Nie pozostawia zatem żadnych wątpliwości to, że Państwowa Komisja Wyborcza, w związku z tym, że korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym, przyjęte przez Komitet niezgodnie z prawem, tj. z naruszeniem art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego (z nielegalnych źródeł), przekroczyły 1% jego łącznych jego przychodów, zobowiązana jest do odrzucenia sprawozdania finansowego Komitetu. Podkreślić należy jeszcze raz wyraźnie, że w przypadku tego naruszenia, przepis art. 144 § 1 pkt 3 lit. d w związku z art. 144 § 1 pkt 2 Kodeksu wyborczego – poza proporcją środków pozyskanych z naruszeniem prawa do łącznych przychodów komitetu – nie pozostawia

żadnego pola do uznaniowości w stosunku do błędów popełnionych w sprawozdaniu finansowym komitetu.

Państwowa Komisja Wyborcza jest zatem związana treścią przepisów Kodeksu wyborczego w sposób, który wyłącza swobodę decyzji, co do postępowania i rozstrzygnięcia w tej sprawie. Podjęcie innego rozstrzygnięcia w tej sprawie niż wynikające jednoznacznie z przywołanych regulacji Kodeksu wyborczego narażałoby ją na zarzut działania niezgodnego z prawem. Państwowa Komisja Wyborcza, zgodnie z zasadą praworządności (legalizmu) wyrażoną w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, działa zaś na podstawie i w granicach prawa powszechnie obowiązującego, respektując jego przepisy. Przepisy prawa określające jej zadania i obowiązki nie tylko stanowią kompetencję do działania, lecz są także źródłem nakazów i zakazów wyznaczających ramy prawne tego działania. Celem zasady legalizmu jest bowiem przeciwdziałanie dowolności i arbitralności działania organów państwa oraz możliwość kontroli w oparciu o kryterium zgodności z obowiązującym prawem (por. M. Florczak-Wątor, w: P. Tuleja (red.), Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, wyd. II, Warszawa 2021, LEX/el, kom. do art. 7). Taka konstrukcja prawna zabezpiecza komitety wyborcze przed ewentualnym stronnictwem, dowolnym działaniem organów państwa wobec nich, a organy te przed takimi ewentualnymi oskarżeniami.

Zgodnie z art. 149 § 1 Kodeksu wyborczego, korzyści majątkowe przyjęte przez komitet wyborczy z naruszeniem przepisów tej ustawy podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Na podstawie jej art. 149 § 4 Komitetowi Wyborczemu Wyborców „Dla Krakowa” przysługuje prawo dobrowolnego wpłacenia, w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu niniejszej uchwały Państwowej Komisji Wyborczej, a w przypadku złożenia skargi na tę uchwałę do Sądu Najwyższego, w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wydanego przez ten Sąd, na rachunek bankowy urzędu skarbowego właściwego dla siedziby Komitetu, równowartości korzyści przyjętych z naruszeniem przepisów Kodeksu wyborczego. Potwierdzenie wpłacenia na rzecz Skarbu Państwa środków w kwocie 591,93 zł Komitet zobowiązany jest przedstawić Państwowej Komisji Wyborczej. W przypadku niedokonania dobrowolnej

ich wpłaty wszczęte zostanie postępowanie określone w art. 149 § 6 Kodeksu wyborczego.

Analiza sprawozdania finansowego Komitetu wskazuje także, iż nie odpowiada ono stanowi faktycznemu, a tym samym Komitet naruszył ustawowy obowiązek sprawozdawczy określony w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego.

Pełnomocnik wyborczy Komitetu nie zawiadomił Państwowej Komisji Wyborczej o adresie strony internetowej Komitetu. Stanowi to naruszenie art. 102 § 1 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym pełnomocnik wyborczy Komitetu w terminie 3 dni od dnia upływu terminu na zgłoszenie do rejestracji list kandydatów lub kandydata, zawiadamia ją o adresie strony internetowej.

Zgodnie z art. 144 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego, zarówno to uchybienie, jak i wymienione przed nim, nie stanowią przesłanek do odrzucenia sprawozdania finansowego Komitetu.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Komitetu, załączonych do niego dokumentów, sprawozdania biegłego rewidenta oraz wyjaśnień Pełnomocnika Finansowego Komitetu, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia Pełnomocnikowi Finansowemu Komitetu Wyborczego Wyborców „Dla Krakowa” przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego postanowienia.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak